

TAJANA JAKLENEC



MARIJAN HRŽIĆ – OBRISI OPUSA

MARIJAN HRŽIĆ – OUTLINES OF AN OUEVRE

The monograph presents the work of Marijan Hržić, eminent Croatian architect, urban planner, scientist and professor. The first chapter entitled *Inventory of Marijan Hržić's authorial legacy* provides insight into the main features of the author's poetics and his oeuvre. The second chapter *Architect Marijan Hržić through the eyes of his contemporaries* brings the reviews and opinions given by fifteen prominent architects, builders, colleagues and friends. *Guide through the oeuvre* is the most extensive chapter with an overview of a hundred projects. The chapter *The builder's archive* is a collection of photos, drawings, notes, fragments of the texts about numerous events that marked Hržić's work and daily life. The final chapter *Biographic diagonal and other data* offers Hržić's biography written by his wife, Žana Radetić.



Monografija *Marijan Hržić – Obrisi opusa* prikazuje pedesetogodišnji autorski rad istaknutoga hrvatskog arhitekta, urbanista, znanstvenika i profesora Marijana Hržića. Cjelokupnost njegovih djela bilo je zahtjevno sklopiti u više od 550 stranica monografije jer je Hržićeva djelatnost golema: arhitektura, urbanizam, planiranje, znanost, teorija, publicistica, pedagogija, stručna žiriranja itd. Ovaj iznimni arhitekt dobitnik je triju nagrada Zagrebačkog salona i Velike nagrade Zagrebačkog salona, godišnje Nagrade Viktor Kovacic i Nagrade za životno djelo, triju godišnjih Nagrada Vladimir Nazor za životno djelo, dviju Saveznih Borbenih nagrada, a odlikovan je i Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za umjetnicke doprinose u kulturi. *Obrise* gotovo tristotinjak Hržicevih djela glavni je urednik Ivan Rogić Nehajev strukturirao u pet dijelova monografije.

Inventura autorskog traga Marijana Hržića prvo je poglavlje u kojem su prezentirane osnovne značajke autorove poetike i teorijska uporišta opusa. U njemu progovaraju urednik Ivan Rogić Nehajev, Nikola Polak i Hrvoje Njirić. Rogić analizira nekoliko osnovnih značajki Hržiceva opusa: sklonost *snažnim* formama; korištenje poetičkih cimbenika poput kretanja, mjerila, pogleda *odozgo na grad*, svjetlosne igre, arhitektonskog sklopa i vrijednosti zgrade koja ona ostvaruje u slici grada. A Polak analizira arhitektonski opus ukazujući na neraskidivu vezu između Hržiceve arhitekture i urbanoga konteksta, te Hržicevu

zaokupljenosti slikom grada. I na kraju Njirić, podijelivši njegov urbanistički opus na četiri osnovna razdoblja, zaključuje da je riječ o jedinstvenom autoru koji kao rijetko tko dubinski razumije urbani kontekst kao temeljne varijable u urbanističkom planiranju i projektiranju. Hržićev opus očrtava tijek suvremene urbanističke misli, zbog čega je njegov autorski doprinos oblikovanju prostora iznimан. Poetično i toplo obojeno drugo poglavlje, *Arhitekt Hržić u zrcalu suvremenika*, čine tekstovi petnaest ugledanih arhitekata, graditelja, kolega, prijatelja i studenata. Svaki od njih subjektivno pristupa arhitektu Hržiću kroz osvrte i sjećanja, a citaju se kao svojevrsna osobna pisma. Svaki od njih otkriva samo još jednu nijansu i kvalitativu u osobi Marijana Hržića koji se razotkriva kao glavni akter umrežavanja arhitektonske djelatnosti. Tekstove su napisali: Nikola Filipović, Branko Silađin, Dinko Kovačić, Vladimir Grubešić, Jerko Rošin, Dražen Juracić, Drago Miletić, Nenad Fabijanić, Darovan Tušek, Krešimir Rogina, Igor Franjić, Saša Begović, Dražen Pejković, Svebor Andrijević i Ivana Tutek, te Idis Turato koji je umjesto eseja s profesorom vodio razgovor.

Vodić kroz opus najopsežnije je i treće poglavlje monografije u kojem je prezentirano i dokumentirano stotinjak radova. Osnovne značajke pojedinih skupina radova razvrstane su u poglavljima: *Zgrada znak*, *Rekonstrukcija – interpolacija*, *Izložbe stalnog postava*, *Urbanističke studije*, *Natjecaji i Novi zagre-*

Nakladnik: Oris d.o.o., Oris Kuća arhitekture
Sunakladnici: Grad Zagreb, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Akademija arhitektonске umjetnosti i znanosti, Arhitektonski atelier Hržić Zagreb, 2019.

Str. 552, ilustrirano, usporedno hrvatski i engleski, index radova, izvori tekstova, sažetak [31/24,5 cm, tvrd uvez, kolor, posebna kutija]

Urednik: Ivan Rogić Nehajev
Uredništvo: Ivan Rogić Nehajev, Ana-Marija Rem, Žana Radetić, Ana Bedenka, Fran Petar Zovko
Recenzenti: Andrija Mutnjaković, Feda Vukić
Dizajn: Šesnic & Turkovic

ISBN 978-953-6888-60-3 [Oris d.d.d.]
ISBN 978-953-8096-33-4 [Oris Kuća arhitekture]
CIP 00104305 [NSK Zagreb]

backi opus. Svaku skupinu radova prati tekst Žane Radetić koji je često potkrijepljen brojnim ulomcima i citatima kritičara i teoretičara arhitekture koji su analizirali Hržicev rad.

U poglavljju *Iz graditeljeve archive* skupljena je fotodokumentacija, crtezi, bilješke, fragmenti tekstova cijelogra niza dogadaja koju su obilježili Hržicev rad i svakodnevnicu, a obujemom stanovitom toplinom koja se najviše očituje u njegovoj ljubavi prema psima, ljubav koja jedina može konkurirati arhitekturi.

U dijelu *Biografska dijagonala i drugi podaci*, na kraju monografije, skiciran je životopis Marijana Hržića, i to iz pera njegove supruge, Žane Radetić. U ovome tehničkom dodatku posebno je dojmljiv popis njegovih radova, kada je već bilo nemoguće sve podrobno opisati u monografiji.

Ovih pet dijelova, grafički kodiranih Yves Klein plavom, tvrdo je ukoričeno i položeno u dodatnu kartonsku kutiju. Crne korice ispisane su Hržicevim projektima, dok je kartonska kutija izrezana fragmentima Hržicevih inicijala. Slovi za najtežu (3,5 kg) publikaciju prema ideji i dizajnu studija Šesnic & Turkovic.

Nadamo se da ćemo prof. Hržića još dugo sretati u šetnjama Gornjim gradom i s njime voditi zanimljive rasprave o gradu, arhitekturi i natjecajima koji će na medusobno povezan način bitno utjecati na suvremenu hrvatsku arhitekturu i urbanističku misao – živjeti arhitekturu koja će biti predmet nekih novih monografija.